

QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC ĐẠO ĐỨC NGHỀ NGHIỆP CHO SINH VIÊN NGÀNH GIÁO DỤC MẦM NON, TRƯỜNG ĐẠI HỌC ĐỒNG THÁP

• Dương Huy Cận^(*), Lê Hồng Cẩm Tú^(**)

Tóm tắt

Bài báo đề cập và phân tích thực trạng hoạt động giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho sinh viên ngành Giáo dục Mầm non, Trường Đại học Đồng Tháp. Từ đó đề xuất một số biện pháp quản lý hoạt động giáo dục đạo đức nghề nghiệp phù hợp với điều kiện thực tế, có tính khả thi, góp phần nâng cao chất lượng giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho sinh viên ngành Giáo dục Mầm non ở Trường Đại học Đồng Tháp đáp ứng yêu cầu đổi mới căn bản và toàn diện giáo dục đào tạo trong giai đoạn hiện nay.

Từ khóa: Quản lý, giáo dục đạo đức, nghề nghiệp, sinh viên, giáo dục mầm non.

1. Đặt vấn đề

Hiện nay vấn đề đạo đức nghề nghiệp nói chung, giáo dục đạo đức nghề nghiệp (GDĐĐNN) cho sinh viên (SV) ngành Giáo dục Mầm non (GDMN) nói riêng được quan tâm hơn bao giờ hết. Công tác GDĐĐNN cho SV ngành GDMN, Trường Đại học Đồng Tháp đã và đang được đánh giá đúng mức, từng bước hoàn thiện và nâng cao. Tuy nhiên, trong quá trình thực hiện còn những mặt hạn chế nhất định về nội dung, phương pháp giáo dục cũng như hình thức tổ chức giáo dục chưa thật phong phú, đa dạng, đôi khi thiếu sự phối hợp đồng bộ, nhịp nhàng giữa các tổ chức và cá nhân SV. Do đó, hiệu quả của công tác quản lý, hoạt động GDĐĐNN cho SV ngành GDMN chưa đạt được kết quả như mong muốn.

Để góp phần khắc phục mặt hạn chế trên, tác giả đã nghiên cứu cơ sở lý luận, tiến hành khảo sát và phân tích thực trạng đạo đức nghề nghiệp của SV ngành GDMN, thực trạng hoạt động GDĐĐNN cho SV ngành GDMN, Trường Đại học Đồng Tháp, rút ra những đánh giá, kết luận ban đầu. Trên cơ sở đó mạnh dạn đề xuất một số biện pháp giải quyết để giảm thiểu tồn tại và góp phần nâng cao chất lượng GDĐĐNN cho SV ngành GDMN, Trường Đại học Đồng Tháp.

2. Thực trạng GDĐĐNN cho SV ngành GDMN, Trường Đại học Đồng Tháp

Để làm căn cứ đề xuất biện pháp, tác giả đã

tiến hành khảo sát 246 SV từ năm thứ nhất đến năm thứ tư của Khoa Giáo dục Tiểu học - Mầm non và 120 giảng viên, cán bộ quản lý tại Trường Đại học Đồng Tháp với phiếu hỏi tập trung vào các vấn đề cơ bản sau đây.

2.1. Nhận thức của SV ngành GDMN về tầm quan trọng, ý nghĩa của việc GDĐĐNN

Qua khảo sát hầu hết các SV đều nhất trí rằng: nghề giáo viên mầm non là một nghề rất quan trọng. Với câu hỏi: “Bạn đánh giá đạo đức nghề nghiệp có vai trò như thế nào đối với nghề giáo viên mầm non?”, tỉ lệ đánh giá 79% SV cho là “Rất quan trọng”, với đánh giá 16% cho là “Quan trọng”, đánh giá 5% cho “Ít quan trọng” và đánh giá 2% cho rằng “Không quan trọng”. Từ đó cho thấy nhận thức đúng đắn của SV về ý thức đạo đức nghề nghiệp của ngành GDMN. Điều này chứng tỏ SV mong muốn được GDĐĐNN để hoàn thiện nhân cách. Do vậy, chúng ta cần phải đặc biệt quan tâm đến GDĐĐNN cho SV một cách thiết thực, phù hợp với lứa tuổi và hấp dẫn về nội dung, hình thức tổ chức.

2.2. Nội dung GDĐĐNN cho SV ngành GDMN, Trường Đại học Đồng Tháp

Về mức độ thực hiện các nội dung GDĐĐNN cho SV ngành GDMN, Trường Đại học Đồng Tháp, phân tích kết quả khảo sát được thể hiện bảng 1 sau đây:

^(*) Trường Đại học Đồng Tháp.

^(**) Học viên cao học, Trường Đại học Đồng Tháp.

Bảng 1. Mức độ thực hiện các nội dung GDĐĐNN cho SV ngành GDMN

TT	Các nội dung giáo dục	Mức độ (%)			
		Rất thường xuyên	Thường xuyên	Chưa thường xuyên	Không thực hiện
1	Giáo dục lòng yêu nghề, đam mê với nghề	48	40	9	3
2	Giáo dục ý thức tôn trọng thầy cô, đoàn kết bạn bè, đồng nghiệp	52	34	12	2
3	Giáo dục ý thức rèn luyện tay nghề chuyên môn nghiệp vụ GDMN	67	33	0	0
4	Giáo dục lòng tự trọng, giữ uy tín, danh dự bản thân	54	25	13	8
5	Giáo dục lòng vị tha, nhân ái, thương yêu trẻ	46	47	7	0
6	Giáo dục tác phong mẫu mực, ý thức kỷ luật, trách nhiệm	53	37	9	1
7	Giáo dục tinh thần dũng cảm, trung thực, thẳng thắn	56	36	2	6
8	Giáo dục kỹ năng giao tiếp, ứng xử trong môi trường sư phạm	48	39	8	5
9	Giáo dục ý thức tự học, tự nghiên cứu và phát triển chuyên môn	45	50	5	0
10	Giáo dục tinh thần tập thể, ý thức trách nhiệm cộng đồng	42	48	6	4
11	Giáo dục tinh thần sẵn sàng phục vụ Tổ quốc trong mọi hoàn cảnh khó khăn	44	38	11	7

Qua số liệu ở bảng 1 cho thấy, hầu hết các nội dung GDĐĐNN cho SV đều đã được nhà trường triển khai thực hiện. Theo đánh giá của SV ngành GDMN, nhà trường đã thực hiện các nội dung GDĐĐNN ở mức “Rất thường xuyên” và “Thường xuyên” tỉ lệ từ 80% đến 100%. Mức độ đánh giá tính thường xuyên của SV ngành GDMN cho các nội dung trên cho thấy: nhà trường đã chú trọng đến GDĐĐNN cho SV các nội dung có tính đặc trưng, truyền thống của nghề giáo viên mầm non. Tuy nhiên, trong thực hiện một số nội dung SV đánh giá từ 5% đến 21% “Không thường xuyên” và “Chưa thực hiện”, đây là đánh giá cần được quan tâm.

Nhiều nội dung đã được nhà trường chú trọng

Bảng 2. SV đánh giá mức độ hiệu quả của các hình thức tác động đến nhận thức GDĐĐNN mà Nhà trường đã thực hiện

TT	Hình thức	Mức độ hiệu quả (%)			
		Tốt	Khá	Trung bình	Kém
1	Tổ chức truyền thông giáo dục	24	49	25	2
2	Tổ chức sinh hoạt tư tưởng, chính trị	40	53	7	0
2	Thông qua giảng dạy các môn chuyên ngành	36	38	16	8
3	Thông qua các môn chính trị, tâm lý học, giáo dục học	45	51	2	2
4	Các chuyên đề, hội thảo trao đổi về chuyên ngành GDMN	44	29	22	5

lồng ghép vào các môn nghiệp vụ bắt buộc cho SV ngành GDMN. Đây là nguyên nhân dẫn tới những đánh giá tốt của SV ngành GDMN với việc thực hiện công tác GDĐĐNN của nhà trường ở các nội dung trên. Một vài nội dung SV đánh giá mức độ thực hiện “Chưa thường xuyên”, “Không thực hiện”. Đánh giá này cần phân tích làm rõ tính chủ quan, khách quan trong thực hiện hoặc tình trạng thực hiện các nội dung trên là có vấn đề về công tác quản lý, tổ chức giáo dục. Đây cũng là cơ sở để chúng tôi đề xuất các biện pháp GDĐĐNN cho SV ngành GDMN sau đây.

2.3. Hình thức GDĐĐNN cho SV ngành GDMN, Trường Đại học Đồng Tháp

5	Thông qua các hoạt động của Đoàn thanh niên, Hội SV	45	51	2	2
6	Hội thi Olympic các môn khoa học Mác - Lênin, nghiệp vụ sư phạm	51	39	6	4
7	Các hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể dục - thể thao	42	37	16	5
8	Tham gia các hoạt động giao lưu, tình nguyện,...	47	39	10	4
9	Tổ chức các hoạt động xã hội, cộng đồng	45	28	22	5
10	Những hoạt động hưởng ứng các ngày lễ lớn: 20/11, 26/3,...	39	37	15	9
11	Tổ chức các hoạt động ngoại khóa, rèn luyện nghiệp vụ sư phạm	21	36	40	3
12	Thông qua việc đánh giá quá trình tự rèn luyện của SV	46	40	11	3
13	Xây dựng môi trường sư phạm lành mạnh trong nhà trường	52	40	6	2

Nhà trường bằng các hình thức tác động đến nhận thức của SV đã góp phần hình thành cho SV ý thức đạo đức nghề nghiệp mà mình đang theo học. Từ đó làm chuyển biến tinh thần tự học, lòng nhiệt tình trong tham gia các hoạt động phong trào, tự rèn luyện phẩm chất nhân cách đạo đức nghề nghiệp. Qua bảng 2 cho thấy SV đánh giá các hình thức GDĐĐNN tỉ lệ từ 73% đến 96% tốt và khá về hiệu quả đối với nhận thức về tầm quan trọng vai trò, ý nghĩa định hướng những giá trị đạo đức phù hợp cho SV ngành GDMN. Các hình thức “Tổ chức sinh hoạt tư tưởng, chính trị” và “Thông qua

các hoạt động của Đoàn thanh niên, Hội SV” tỏ ra hiệu quả và phù hợp với SV ngành GDMN. Các hình thức “Tổ chức truyền thông giáo dục” và “Tổ chức các hoạt động ngoại khóa, rèn luyện nghiệp vụ sư phạm” bước đầu đạt kết quả khả quan nhưng cần phải xem xét, đánh giá lại hoạt động này một cách khách quan, chủ quan trong thời gian tới về nội dung, cách thực hiện, thời gian tổ chức, SV... để đạt được hiệu quả cao hơn.

2.4. Các biện pháp GDĐĐNN cho SV ngành GDMN, Trường Đại học Đồng Tháp

Bảng 3. Đánh giá của giảng viên, cán bộ quản lý về mức độ quan trọng các biện pháp GDĐĐNN cho SV ngành GDMN mà Nhà trường đã thực hiện

TT	Nội dung các biện pháp	Mức độ (%)			
		Rất quan trọng	Quan trọng	Ít quan trọng	Không quan trọng
1	Nâng cao nhận thức cho cán bộ quản lý nhà trường, đội ngũ giảng viên về tầm quan trọng của công tác GDĐĐNN cho SV ngành GDMN	56	38	6	0
2	Tăng cường chỉ đạo giảng dạy lồng ghép và tích hợp GDĐĐNN cho SV trong các môn khoa học cơ bản và chuyên ngành	54	36	6	4
3	Đa dạng hóa trong tổ chức các hoạt động ngoại khóa và trải nghiệm thực tiễn cuộc sống cho SV	57	39	4	0
4	Tăng cường công tác phối kết hợp các lực lượng giáo dục trong GDĐĐNN cho SV	60	34	6	0
5	Đổi mới kiểm tra, đánh giá công tác GDĐĐNN và kết quả rèn luyện đạo đức nghề nghiệp của SV	46	38	9	7

Qua kết quả ở bảng 3 cho thấy các biện pháp GDĐĐNN cho SV ngành GDMN, Trường Đại học Đồng Tháp đều được đánh giá cao từ 84% đến 96% cho là “Rất quan trọng” và “Quan trọng”. Hiệu quả của các biện pháp GDĐĐNN cho SV được thể hiện thông qua đánh giá của SV về nội dung mức độ rất thường xuyên và thường xuyên từ 80% đến 100%, về hình thức mức độ hiệu quả từ 73% đến 96%. Điều này cho thấy việc xây dựng các biện pháp GDĐĐNN cho SV ngành GDMN

phải bám sát đối tượng, nội dung, hình thức giáo dục sát với ngành nghề. Trong đó nhấn mạnh về nâng cao nhận thức cho đội ngũ những người trực tiếp quản lý, giáo dục SV. Đồng thời chú trọng tổ chức các hoạt động cho SV gắn với nghề để SV thể hiện kiến thức và kỹ năng nghề nghiệp. Đánh giá của cán bộ quản lý và GV về “Đa dạng hóa trong tổ chức các hoạt động ngoại khóa và trải nghiệm thực tiễn cuộc sống cho SV” với tỉ lệ 96% cho là “Rất quan trọng” và “Quan trọng”. Đây là những

căn cứ xác đáng giúp cho việc đề xuất biện pháp phù hợp và sát đối tượng.

3. Các biện pháp quản lý hoạt động GDĐĐNN cho SV ngành GDMN, Trường Đại học Đồng Tháp

3.1. Nâng cao nhận thức cho cán bộ quản lý nhà trường, đội ngũ giảng viên về tầm quan trọng của công tác GDĐĐNN cho SV ngành GDMN

Hoạt động này nhằm giúp cho cán bộ, giảng viên nâng cao nhận thức sâu sắc về vai trò, trách nhiệm của mình trong công tác quản lý nhà trường, giảng dạy đối với SV, nhất là GDĐĐNN cho SV ngành GDMN.

Thông qua việc tổ chức các hội thảo chuyên đề trao đổi về đạo đức nghề nghiệp cho đội ngũ GV, các đợt học tập, nghiên cứu quán triệt các Nghị quyết của Đảng, các quy định, thông tư, hướng dẫn của Chính phủ, Bộ Giáo dục và Đào tạo về quan điểm, chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước, về nội dung và phương pháp GDĐĐNN cho SV theo hướng đổi mới.

Tạo điều kiện cho cán bộ, giảng viên đi tập huấn, học tập nâng cao trình độ chuyên môn, lý luận chính trị, mời các chuyên gia phổ biến, trao đổi cách làm, đây là biện pháp tốt nhằm nâng cao kiến thức, kỹ năng GDĐĐNN cho SV ngành GDMN. Bởi vì, chương trình, nội dung đào tạo ở bất kỳ ngành nào, đặc biệt là ngành GDMN luôn có sự đòi hỏi phải bổ sung kiến thức, cập nhật liên tục để hoàn thiện. Công tác GDĐĐNN cho SV ngành GDMN phải được xem là trọng tâm để đáp ứng yêu cầu ngày càng cao của xã hội đối với GDMN.

3.2. Tăng cường chỉ đạo giảng dạy lồng ghép và tích hợp GDĐĐNN cho SV trong các môn khoa học cơ bản và chuyên ngành

Làm cho công tác GDĐĐNN cho SV được thực hiện xuyên suốt trong mọi hoạt động đào tạo của nhà trường, đồng thời coi giáo dục tư tưởng chính trị, tư tưởng đạo đức Hồ Chí Minh phải trở thành phương pháp luận, hình thành niềm tin, là yếu tố cơ bản của nền tảng đạo đức của SV.

Tăng cường GDĐĐNN thông qua giảng dạy học tập các môn học chuyên ngành, môn khoa học Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, thi Olympic, công tác thực tập, thực tế ở các cơ sở GDMN... Khai thác nội dung các môn học khoa học cơ bản, môn học chuyên ngành, trong đó môn học

thực tập, thực tế cơ sở GDMN phải gắn với giáo dục lòng yêu nghề, mến trẻ, GDĐĐNN cho SV.

Đây là việc làm vô cùng quan trọng trong hoạt động GDĐĐNN cho SV, sẽ ảnh hưởng trực tiếp đến chất lượng và hiệu quả đào tạo toàn diện của nhà trường. Trong các môn học thì thực tập, thực tế là một trong những môi trường thuận lợi để thực hiện hành vi GDĐĐNN cho SV một cách hiệu quả nhất. Qua hoạt động này, SV được hướng dẫn về chuyên môn, thực hiện các tình huống giả định hoặc tình huống cụ thể yêu cầu SV phải giải quyết vấn đề nhằm vận dụng kiến thức chuyên môn, thể hiện phẩm chất đạo đức nghề nghiệp phù hợp.

3.3. Đa dạng hóa trong tổ chức các hoạt động ngoại khóa và trải nghiệm thực tiễn cuộc sống cho SV

Tạo điều kiện cho SV tham gia nhiều hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể thao, trải nghiệm hấp dẫn nhằm tạo nhiều sân chơi lành mạnh, bổ ích có tác dụng nâng cao sức khỏe thể chất và đời sống tinh thần, từ đó hình thành những phẩm chất đạo đức nghề nghiệp tốt đẹp trong đào tạo và rèn luyện nghề cho SV ngành GDMN.

Nhà trường thường xuyên tổ chức kết hợp việc học tập với các hình thức tổ chức sinh hoạt ngoại khóa, các hoạt động tình nguyện, các phong trào, hoạt động đoàn thể gắn kết xã hội, các cơ sở GDMN. Xây dựng những diễn đàn đối thoại trực tiếp của SV với nhà trường nhằm cùng thảo luận, giải quyết những vấn đề khó khăn trong giáo dục, đào tạo của nhà trường và vấn đề học tập của SV. Tổ chức một cách có hiệu quả, thuận tiện, phù hợp thời gian các hoạt động để SV tham gia như chiếu phim vào các buổi tối cuối tuần, câu lạc bộ hát với nhau, các câu lạc bộ bạn giúp bạn, câu lạc bộ thể thao... từ đó thể hiện tình yêu nghề, chú tâm trau dồi rèn luyện phẩm chất đạo đức nghề nghiệp cho bản thân.

3.4. Tăng cường phối kết hợp các lực lượng giáo dục trong GDĐĐNN cho SV

Tạo môi trường giáo dục thống nhất, tổ chức một cách đồng bộ, thể hiện sự gắn kết chặt chẽ các tổ chức trong nhà trường với khoa quản lý SV với các cơ sở GDMN, cộng đồng xã hội để nâng cao chất lượng GDĐĐNN cho SV ngành GDMN, Trường Đại học Đồng Tháp.

Khoa Giáo dục Tiểu học - Mầm non phối

hợp chặt chẽ với các phòng ban chức năng của nhà trường như phòng Công tác SV, Đoàn thanh niên, Hội SV để tổ chức tốt GDĐĐNN cho SV trong các hoạt động ở trường. Nội dung giáo dục phù hợp đặc thù ngành GDMN, yêu cầu Chuẩn nghề nghiệp giáo viên mầm non, đạo đức nhà giáo, đòi hỏi của xã hội và thực tiễn các cơ sở GDMN. Sự phối hợp một cách đồng bộ từ lãnh chỉ đạo của nhà trường đến việc tổ chức thực hiện các hoạt động, chắc chắn sẽ mang lại hiệu quả trong GDĐĐNN cho SV.

Mặt khác, liên kết rộng rãi các cơ sở GDMN trên địa bàn, trong tình để SV được thường xuyên tiếp xúc, làm quen với trường mầm non, với các trẻ. Thông qua hoạt động này mà cán bộ quản lý, giáo viên mầm non hướng dẫn, giáo dục SV về nghề nghiệp, các SV thể hiện kiến thức, hiểu biết tự rèn luyện để hòa nhập với giáo viên mầm non và nâng cao nhận thức về nghề.

4. Kết luận

Đạo đức nghề nghiệp và GDĐĐNN cho SV ngành GDMN trong xã hội hiện nay là một yêu cầu hết sức cấp bách nhằm đào tạo thế hệ giáo viên mầm non có tài có đức đáp ứng yêu cầu đổi

mới giáo dục đào tạo, phục vụ đắc lực cho sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước.

Nâng cao chất lượng GDĐĐNN cho SV ngành GDMN Trường Đại học Đồng Tháp là nhiệm vụ trọng tâm của cán bộ quản lý và giảng viên trong chiến lược đào tạo và phát triển nhà trường. Trên thực tế, để xây dựng chuẩn mực đạo đức nghề nghiệp ngang tầm với sự phát triển và đòi hỏi của xã hội cần có nhiều giải pháp đồng bộ. Trong các biện pháp quản lý hoạt động GDĐĐNN cho SV ngành GDMN đã trình bày ở trên, mỗi biện pháp đều có vị trí quan trọng, có vai trò nhất định tác động đến đạo đức nghề nghiệp của SV ngành GDMN, Trường Đại học Đồng Tháp. Các biện pháp này được tổ chức thực hiện có sự chỉ đạo, kiểm tra, đánh giá chặt chẽ sẽ tác động tích cực đến công tác GDĐĐNN của SV. Từ đó góp phần nâng cao chất lượng đạo đức nghề nghiệp cho SV ngành GDMN, Trường Đại học Đồng Tháp, hoàn thiện hệ thống đào tạo giáo viên đảm bảo toàn diện về trình độ chuyên môn, phẩm chất đạo đức và năng lực hoạt động nghề nghiệp cho SV trong các cơ sở GDMN./.

Tài liệu tham khảo

- [1]. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2008), *Quy định về Chuẩn nghề nghiệp giáo viên mầm non*, Ban hành kèm theo Quyết định số 02 /2008/QĐ-BGDĐT.
- [2]. Dương Huy Cận, Võ Thị Lan (2016), “Giải pháp GDĐĐNN cho SV ngành GDMN khu vực ĐBSCL”, *Tạp chí Giáo dục*, số tháng 10/2016, tr. 26-29.
- [3]. Dương Huy Cận, Võ Thị Lan, Lê Duy Cường, Đào Thanh Âm, Lê Thị Thanh Sang, Lê Thị Kim Anh, Phạm Thị Nguyệt Nga, Nguyễn Thị Thanh Nguyệt, Võ Thị Bích Vân, *GDĐĐNN cho SV ngành GDMN khu vực ĐBSCL*, Đề tài Khoa học và Công nghệ cấp Bộ, mã số B.2014.20.02.
- [4]. Nguyễn Thị Thủy, “Vấn đề giáo dục đạo đức mới cho SV Việt Nam hiện nay”, *Tạp chí Lý luận Chính trị và Truyền thông*, Học viện Báo chí & Tuyên truyền, 3/2015.
- [5]. Lê Hồng Cẩm Tú (2017), *Quản lý hoạt động GDĐĐNN cho SV ngành GDMN Trường Đại học Đồng Tháp*, Luận văn thạc sĩ Khoa học Giáo dục, chuyên ngành Quản lý giáo dục, Trường Đại học Đồng Tháp.

MANAGING ACTIVITIES OF PROFESSIONAL ETHICS EDUCATION FOR STUDENTS OF PRESCHOOL MAJOR AT DONG THAP UNIVERSITY

Summary

The article addresses current activities of professional ethics education for students of Preschool Major at Dong Thap University. Thereby, it proposes some relevant measures in managing those related activities liable to authentic conditions, of high feasibility, helping improve those activities at Dong Thap University, and thus meeting the current requirements of fundamental, comprehensive innovation in education and training.

Keywords: Manage, ethics education, profession, student, preschool education.

Ngày nhận bài: 13/1/2017; Ngày nhận lại: 15/2/2017; Ngày duyệt đăng: 21/2/2017.